

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਦੁਲਟ ਅਤੇ ਕੈਪੂਰ ਜੇ.ਜੇ.

ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਰੂ ਰਾਮ।- ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਰਸਾਨੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਕੇਸ਼, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1958 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ, 24 ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ

^ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਐਕਟ (1951 ਦਾ XLIII)—ਸੈਕਸ਼ਨ 33(5)—ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ— 1953
ਕੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ—ਚੋਣਦਾਤਾ ਸੂਚੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ—ਕੀ
ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। May, 13th

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੀ ਲੋੜ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹੈ। ਇਹ ਲੋੜ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ, ਸੈਂਬਰ, ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਕਮਲ, ਮਿਤੀ 15 ਫਰਵਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ
ਅਪੀਲ,

1958 } . ਵਾਪਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਮ ਰਾਮ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਪਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ

ਆਪਣਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਣਾ।

ਡੀਐਨ ਅਗਰਵਾਲ, ਅਬਨਸ ਚੰਦਰ ਅਤੇ ਰਜਿੰਦਰ ਨਾਥ ਅਗਰਵਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਦੁਆਬੀਆ ਅਤੇ ਬਾਲਕਿਸ਼ਨ ਝੰਗਣ, ਰੈਸਪੋਂਡਰਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਦੁਲਤ, ਜੇ.—ਇਹ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 116 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਸ੍ਰੀ ਬਾਰੂ ਰਾਮ, ਕਮਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਰਾਜੌਦ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੋਣ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪਰਸਾਨੀ ਨੇ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਉੱਠੀ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਬਾਰੂ ਰਾਮ 'ਤੇ ਕਈ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਗੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ - ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, ਸ੍ਰੀ ਜੈ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ, ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਜੈ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇਹੀ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ੍ਰੀ ਦੁਆਬੀਆ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅੰਤਮ ਹੁਕਮ, ਇਸ ਲਈ, ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ.

ਸ਼੍ਰੀ ਜੈ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ: ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 29 ਜਨਵਰੀ, 1956 ਸੀ; ਪੜਤਾਲ ਦੀ ਮਿਤੀ 1 ਫਰਵਰੀ, 1957; ਅਤੇ ਵਾਪਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 4 ਫਰਵਰੀ, 1957। ਵੋਟਾਂ 14 ਮਾਰਚ, 1957 ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਰੂ ਰਾਮ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੋਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਸ਼੍ਰੀ ਜੈ ਭਗਵਾਨ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਅਤੇ 1 ਫਰਵਰੀ, 1957 ਨੂੰ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਮਿਲੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈ ਭਗਵਾਨ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (5) ਦੁਆਰਾ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਵੋਟਰ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈ ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ ਅਤੇ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋ ਘੰਟੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ। 'ਸਮਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਾਪੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਗਲਤ ਸੀ। ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈ ਭਗਵਾਨ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ, ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੋਟਰ ਸਨ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸਮਾਂ ਨਾਕਾਫੀ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੀ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਰੀ-ਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਕੋਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗ V ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ "ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ " ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅਧਿਆਏ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 30 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ, ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ, ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਚੋਣ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 31 ਇਛੁੱਕ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 32 ਫਿਰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ-

ਨੂੰ ਸੀਟ * * * ਭਰਨ ਲਈ ਚੋਣ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੀਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਸੀਟ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਦੇ

ਯੋਗ ਹੈ।

ਫਿਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 33 ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ "ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੈਧ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਲਈ ਲੋੜਾਂ" ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦਾ ਹੈ-

ਸੈਕਸ਼ਨ 33(1)। ਧਾਰਾ 30 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਹਰੇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਦੁਆਰਾ, ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਗਿਆਰਾਂ ਵਜੇ ਤੋਂ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਜੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 31 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਥਾਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਇੱਕ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਭਰਿਆ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਵਜੋਂ ਹਲਕੇ ਦੇ ਇੱਕ ਵੋਟਰ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(2) ਇੱਕ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਸੀਟ ਦੁਬਾਰਾ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਸੀਟ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਦਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ

ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ -

ਸ਼੍ਰੀ

ਬਾਰੂ ਰਾਮ

ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਕਬੀਲੇ ਦਾ ਜਿਸਦਾ

ਉਹ ਮੈਂਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਖੇਤਰ

ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਜਾਤ ਜਾਂ ਕਬੀਲਾ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਹੈ- ਸ਼੍ਰੀਹਰਕੋਸ਼
ਸੰਯੁਕਤ ਜਾਤੀ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਰਾਜ ਦੀ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ।

(3) ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਧਾਰਾ (f) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰਹਿ ਕੇ, ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਬੀਤਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਬੇਵਫ਼ਾਈ ਲਈ ਬਰਖਾਸਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(4) ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ 'ਤੇ, ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਨੰਬਰ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਹਨ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਇੰਦਰਾਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਨਾਮਾਂ ਜਾਂ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਲੈਰੀਕਲ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵੇਗਾ; ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ, ਹਦਾਇਤ ਕਰੇ ਕਿ ਉਕਤ ਐਂਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਲਰਕ ਜਾਂ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(5) ਜਿੱਥੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇ ਹਲਕੇ ਦਾ ਵੋਟਰ ਹੈ, ਦੀ
ਇੱਕ ਕਾਪੀ

ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਰੂ ਰਾਮ ਵੀ.
ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਰਸਾਨੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਕੋਸ਼

ਉਸ ਹਲਕੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ

ਦੁਲਟ, ਜੇ.

ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ, ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

- (6) ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਲਈ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦੀ।”

ਇਹ ਉਪ ਧਾਰਾ (5) ਹੈ ਜੋ ਵਰਤਮਾਨ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਫਿਰ ਧਾਰਾ 34 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਮਾਨਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ "ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ * * *". ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਫਿਰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਧਾਰਾ 36 ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

"ਸੈਕਸ਼ਨ 36. 'ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ'-

- (1) ਧਾਰਾ 30 ਅਧੀਨ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਉਮੀਦਵਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੋਣ ਏਜੰਟ, ਹਰੇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਪੋਜ਼ਰ * * *, ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ, ਪਰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਬਿੰਦੂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਵਾਜ਼ਬ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 33 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਹਨ।
- (2) ਫਿਰ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ

ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜੋ ਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਹਰੂ ਰਾਮ ਕੋਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ, ਅਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸ਼ੀਮਤੀ ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ, ਪਰਸੰਨੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਬੰਧ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੋ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ^{ਸ 22^ ਸ.}
ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ- Duiat, J.
tion ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ: -

(a) ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਸੀਟ ਭਰਨ ਲਈ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੈ ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ: -

ਧਾਰਾ 84, 102, 173 ਅਤੇ 191, ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗ II,

** Qp _

(b) ਧਾਰਾ 33 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ; ਜਾਂ

(c) ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ।

(3) ਉਪਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਜਾਂ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਬੇਨਿਯਮੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ , ਜੇਕਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਵਿਧੀਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬੇਨਿਯਮੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(4) ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਕਨੀਕੀ ਨੁਕਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(5) ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਧਾਰਾ 30 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਪੜਤਾਲ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਲਤਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਸਿਵਾਏ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਦੰਗੇ ਜਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹਿੰਸਾ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੁਕਾਵਟ ਜਾਂ ਰੁਕਾਵਟ

ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। :

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਦਰਜ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਲਤਵੀ

(6) ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਹਰੇਕ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਬਿਆਨ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰੇਗਾ।

(7) ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਐਂਟਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਸ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਹਲਕੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੋਟਰ ਹੈ। , ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1950 (1950 ਦਾ 43) ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।

(8)) ਸਾਰੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਵੈਧ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ।

ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਾਰੂ ਰਾਮ ਨੂੰ ਸ਼ੀ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ,
ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਲਗਾ ਦਿਓ।

v.
Shrimati
Parsanni and
Shri Harkesh

ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 33 ਉਸ ਫਾਰਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ
ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ- ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ
ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਰਿਟਰਨਿੰਗ
ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ
ਵੇਰਵਿਆਂ ਨਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ
ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੁੱਟੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ
ਹੈ। ਉਪ ਧਾਰਾ (5) ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਚੋਣ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ
ਵੋਟਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਹਲਕੇ ਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ
ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇੱਕ ਵੋਟਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ
ਤੱਕ ਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਉਪ ਧਾਰਾ (2)
ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ
ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਸੰਦੇਹ, ਸ਼੍ਰੀ ਜੈ ਭਗਵਾਨ ਉਸ ਹਲਕੇ ਦੇ ਵੋਟਰ ਨਹੀਂ ਸਨ
ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਹ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਉਸ ਨੇ
ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਜਾਂ ਉਸ ਹਲਕੇ ਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਐਂਟਰੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼
ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵੋਟਰ ਸੀ। ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ
ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਦੋ ਘੰਟੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ
ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਪ ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ
ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜੈ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ
ਅਗਰਵਾਲ, ਇਸ ਲਈ, ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਕੋਲ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ
ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ, ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ
ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਅਸਮਰੱਥ
ਸੀ।

1.,

ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਭਾਗਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿਚਲੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ। - ਇਹ ਸਹੀ ਤਰਕ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ੍ਰੀ ਦੁਆਬੀਆ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸਿਰਫ਼ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕ ਬਾਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। , ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਜੈ ਭਗਵਾਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਸੀ। ਇਹ ਆਮ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸੇ ਨੁਕਸ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 36 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਦੁਆਰਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਫਾਰਮ ਇਕੱਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਸੰਸਦ ਨੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਫਾਰਮ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਫਾਰਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਸਫਲਤਾ ਘਾਤਕ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਤਨ ਅਨਮੋਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਚੌ. ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (1). ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਪ੍ਰੋ ਪੋਜ਼ਰ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਬੋਸ, ਜੇ., ਨੇ ਦੇਖਿਆ-

"ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਸਮੀਤਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਤੱਤ ਉੱਥੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ"।

ਤਾਜ਼ਾ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਚੋਣ ਟੋਰਲ ਰੋਲ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਦੁਆਬੀਆ ਦੀ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਸ

(1) ਏਆਈਆਰ 1954 ਐਸਸੀ 510

ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਫੇਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਰੂ ਰਾਮ ਅਜਿਹੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਇਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਤੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 33 ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਕਾਪੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਵੈਧ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਗੈਰ-ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਧਾਰਾ 33 ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਮੁੜ-

ਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਦੁਆਬੀਆ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਵੇਰਵੇ ਉਹੀ ਹਨ ਜੋ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਰੋਲ ਅਤੇ ਇਹ ਤਾਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਬੰਧਤ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (5) ਦੀ ਲੋੜ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 33 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲੋੜ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਪ ਧਾਰਾ (6) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ-

“ਜੇਕਰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਨਾਮ ਉਸ ਹਲਕੇ ਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ

ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵੋਟ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਬੋਝ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਬੋਝ ਹੁਣ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਮੋਢਿਆਂ ਤੋਂ ਉਤਾਰ ਕੇ ਉਮੀਦਵਾਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਰੋਲ ਜਾਂ ਤਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ, ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਦੁਆਬੀਆ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹਰ ਭੁੱਲ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਝ ਬੇਤੁਕੇ ਨਤੀਜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ * ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।) ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ 'ਤੇ, ਮੁੜ- ਮੁੜਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਵੋਟਰ ਰੋਲ ਨੰਬਰ ਉਹੀ ਹਨ ਜੋ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ" ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 33 ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੋੜ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਐਕਟ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦਾ ਇਹ ਵਾਜਬ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਭੁੱਲ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਾਰੂ ਰਾਮ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ, ਕੋਈ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਕ ਪਾਰਸਨਿ ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਕੇਸ਼ ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦ੍ਰਿੜ ਹਾਂ ਕਿ ਉਪ-ਦੁਆਇਟ ਦੀ ਲੋੜ, ਜੇ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੀ ਧਾਰਾ (5) ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਚੋਣ ਲੜਨ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਦੁਆਬੀਆ ਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈ ਭਗਵਾਨ ਨੂੰ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪੜਤਾਲ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ। ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਮਾਨਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਸਮਾਨ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵਿਥਕਾਰ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੜ-ਮੁੜਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਗਲਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਸਬੰਧਿਤ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਦੇ ਘੰਟੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ, ਅਸਫਲ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ 'ਤੇ, ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਇਹ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈ ਭਗਵਾਨ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਖੋਜ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਮੰਨਾਂਗਾ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਦੁਆਬੀਆ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਖੋਜਾਂ ਗਲਤ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਦੁਆਬੀਆ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਪੰਜ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ , ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਵਿਵਾਦ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਗੋਲਾਕਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਬਾਰੂ ਰਾਮ ਨੇ ਤਿੰਨ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਘੀਸਾ ਅਤੇ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 500-500 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇ ਕੇ ਚੋਣ ਲੜਨ ਲਈ ਮਨਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ thid. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਨੌਕਰੀ ਲੱਭਣ ਦੀ ਗੁੰਮਸ਼ੁਦਗੀ ਕਰਕੇ। ਅੱਗੋਂ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਰਾਜੌਦ ਦੇ ਕੁਝ ਹਰੀਜਨ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਬਾਰੂ ਰਾਮ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਧਮਕਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਠੋਸ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ, ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਸ੍ਰੀ ਦੁਆਬੀਆ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਾਨੂੰ ਲਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਸਕੇ। ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਸਬੰਧੀ। ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਘੀਸਾ ਨੂੰ 500-500, ਮੁੱਖ ਸਬੂਤ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ. ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਸਨ , ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਅੱਗੋਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ , ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਬਾਰੂ ਰਾਮ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਮਰਥਕ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਨੌਕਰੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ। ਦੋ ਗਵਾਹ. ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਲੀਲਾ ਰਾਮ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.ਐਸ. 2 ਅਤੇ 29, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਵਾਅਦੇ 'ਤੇ ਡਰਾਅ ਨਾਲ ਮਨਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਗਵਾਹ ਆਜ਼ਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਬਾਰੂ ਰਾਮ ਦੀ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

Regarding the allegation that a number of ^{Shri Baru Ram}

ਰਾਜੌਦ ਦੇ ਹਰੀਜਨ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੋਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵੋਟਰਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਨਹੀਂ ਪਾਈ, ਪਰ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ

ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਰੂ ਰਾਮ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਿੰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਰੀਜਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਧਮਕਾਉਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ

ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਹਰੀਜਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦੇਣਗੇ। ਆਧੁਨਿਕ ਦਿਨ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ। ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਹਰੀਜਨਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜੋ ਸ਼੍ਰੀ ਦੁਆਬੀਆ ਨੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਸਾਡੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਦਬਾਓ।

v.
Shrimati
Parsanni and
Shri Harkesh
Dulat, J.

ਆਖਰੀ ਇਲਜ਼ਾਮ ਬਚਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਸਬੂਤ ਹਨ, ਜੋ ਭਾਵੇਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਵਜ਼ਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਰੂ ਰਾਮ ਨੇ 14 ਮਾਰਚ 1957 ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਪਿੰਡ ਕੋਟੜਾ ਦੇ ਬੁਥ ਨੰਬਰ 15 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੋਲਿੰਗ ਏਜੰਟ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਦਿਨ ਪੋਲਿੰਗ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਸੀ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਰੂ ਰਾਮ - ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 123 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (7) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਪ੍ਰਥਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ। in dispute, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਵਾਲ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਰੂ ਰਾਮ ਨੇ ਪੋਲਿੰਗ ਏਜੰਟ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ? ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੱਖ ਸਬੂਤ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਰਸਾਨੀ, PW 49 ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ, PW 25, ਜੋ ਕਿ ਕੋਟੜਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਮੁੱਖ

ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ PW 48/1, ਜਿਸਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਲਿਖਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਰੂ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੋਲਿੰਗ ਏਜੰਟ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 47 ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੋਲਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਚੋਣ ਲੜਨ ਵਾਲੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਨਿਯਮ 13 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਹਰੇਕ ਪੋਲਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਇਕ ਪੋਲਿੰਗ ਏਜੰਟ ਅਤੇ ਦੋ ਰਾਹਤ ਏਜੰਟਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ-

ਅਜਿਹੀ ਹਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਫਾਰਮ 10 ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਪੋਲਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਪੋਲਿੰਗ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਪੋਲਿੰਗ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ।

ਅਤੇ ਫਿਰ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ-

- 'ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੋਲਿੰਗ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਪੋਲਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਪੋਲਿੰਗ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਪ੍ਰੀ- ਸਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਐਪ ਪੁਆਇੰਟਮੈਂਟ ਦਾ ਸਾਧਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀ- ਸਾਈਡਿੰਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੰਦਾ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ"।

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ PW 48/1, ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਭਾਵ, ਫਾਰਮ 10। ਇਸ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਰੂ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੋਲਿੰਗ ਏਜੰਟ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਹੈ। ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਡੀਕ ਲੈਰੇਸ਼ਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਮਿਤੀ 14 ਮਾਰਚ, 1957 ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਚਿਪਕਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਚੋਣ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹੀ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਆਇਆ। ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਰੂ ਰਾਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ

ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਰੂ 113111 ਪੀਡਬਲਯੂ 48 ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਕੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪਾਰਸਨੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਰੂ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੁਲਫ, ਜ਼. ਇੱਕ ਪ੍ਰਿੰਟ ਕੀਤੇ ਫਾਰਮ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ • PW 48/1, ਸਭ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ RW 16/A, ਜੋ ਕਿ ਸੱਚਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਰੂ ਰਾਮ ਨੇ ਪਾਲ ਚੰਦ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਪੋਲਿੰਗ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕੇਸ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਕੋਟੜਾ ਵਿੱਚ ਪੋਲਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨ ਲਈ ਉਸਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਪੋਲਿੰਗ ਏਜੰਟ ਇਹ ਪਾਲ ਚੰਦ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਆਰਡਰਬਲਯੂ 16/ਏ ਦੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪੋਲਿੰਗ ਏਜੰਟ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿਰਫ ਇਹ ਦੋ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ- PW 48/1 ਅਤੇ RW 16/A ਨੂੰ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਇੱਕੋ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਥਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਗਲਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਵਾਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਚੱਲਦਾ ਹੈ-

"ਮੈਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।"

ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ "ਪੋਲਿੰਗ ਏਜੰਟ" ਦੀ ਥਾਂ "ਅਨੁਸਰਨ ਏਜੰਟ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਿਸਟਰ, ਅਗਰਵਾਲ ਅਪੀਲ ਲਾਂਚ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਸਕੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਫਾਰਮ ਲਿਖੇ ਹਨ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਲਿਖੇ ਹਨ-ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ RW, 16/A ਅਤੇ PW 48/1 — ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਰੂ ਰਾਮ ਦਾ ਇੱਕ ਦੋਸਤ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਪੋਰਟਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। RW 16/A ਅਸਲੀ ਹੈ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ PW 48/1 ਅਸਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮਾਮਲਾ ਉੱਥੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰੁਕਦਾ। ਦ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੋਟੜਾ ਦੇ ਪੋਲਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪੋਲਿੰਗ ਏਜੰਟ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ ਪਾਲ ਚੰਦ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਇੱਕ ਗਵਾਹ , ਹਾਲਾਂਕਿ, (ਜੰਗੀ ਰਾਮ, RW 10) ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪੋਲਿੰਗ - ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਰੂ ਰਾਮ ਦੇ ਦੋ ਏਜੰਟ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਦੋ ਪਾਲ ਚੰਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਗਤੂ ਸਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਗਤੂ ਨਾਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸੁਝਾਅ ਠੀਕ ਹੈ- ਨੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੂਜਾ ਏਜੰਟ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ PW 48/1 ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਪੋਲਿੰਗ ਏਜੰਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਪੋਲਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ PW 48/1, ਸਿਰਫ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਿਧੀਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਪੋਲਿੰਗ ਏਜੰਟ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੱਥ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀਡਬਲਯੂ 48/1 ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਉਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇਰ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹੁਣ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਸੰਬੰਧੀ ਹੋਰ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੋਂ ਇਸਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਸੰਸਥਾ ਹੈ

14 ਮਾਰਚ, 1957 ਨੂੰ ਪੋਲਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ PW 48/1 ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀ ਬਣਾਇਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੋਖਮ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਚੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬਾਡੀ ਸੀ ਪਰ ਇੱਕ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਰੂ ਰਾਮ ਲਈ ਪੋਲਿੰਗ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਰੂ ਰਾਮ ਦੇ ਅਸਲ ਪੋਲਿੰਗ ਏਜੰਟ, ਅਰਥਾਤ ਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਤੁਰੰਤ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਚੰਦ. ਪਾਲ ਚੰਦ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੋਲਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ -ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪੋਲਿੰਗ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੱਕ ਬੈਲਟ-ਬਾਕਸਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ-ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੋਰ ਪੋਲਿੰਗ ਏਜੰਟ ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੀ ਪੋਲਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਵਜੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ PW 48/1, ਵੀ ਉਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਸਲ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ।, ਮੈਨੂੰ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ. •

4 ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ PW, 48/1 'ਤੇ ਪੂਰਨ* ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਹਰ ਨੂੰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਦਾਸੀਨ ਗਵਾਹ, ਜਮਾਂਦਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਚੰਦ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ., 52, ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਰੂ ਰਾਮ ਨੇ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੇ-ਬਿਲਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਮਾਂਦਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਚੰਦ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ PW 48/1 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਐਪ- ਪਰਸੰਨੀ ਅਤੇ ਪੀਅਰਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਕੇਸ਼ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਹਨ।

ਭਾਇਰ ਜੇ _ ਢੰਗ ਅਤੇ ਉਹ ਦਸਤਖਤ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ PW 48/1 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਹਨ। ਸਮੁੱਚੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਲਈ, ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਰੂ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ

ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ PW 48/1 ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਰੂ ਰਾਮ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ PW 48/1 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਰੂ ਰਾਮ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਓਵਰਰਾਈਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਾਂ, ਜੇਕਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਇਹ ਕੇਵਲ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਰੂ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ 'ਤੇ ਕੁਝ ਸ਼ੱਕ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਓਵਰਰਾਈਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਬਾਰੇ ਕਿ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੋਲਿੰਗ ਏਜੰਟ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅਥਾਰਟੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਸਬੂਤ ਹਨ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੋਲਿੰਗ ਏਜੰਟ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਅਸਲ ਕੇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੂੰ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆਈ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਾਲਾਤ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ ਕਿ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੋਲਿੰਗ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਏਜੰਟ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-^{ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਰੂ ਰਾਮ} ^{ਸਾਈਡਿੰਗ} ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਸ਼੍ਰੋਮਤੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ^{ਪਰਸ਼ਨੀ} ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ। ਪਰਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਜੋ ^{ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਕੇ} ਨੇ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਦੇਖਿਆ। ਦੁਲਟ, ਜ਼. ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ-ਥੋੜ੍ਹਾ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸੰਚਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ।

ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੋਲਿੰਗ ਏਜੰਟ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਪੋਲਿੰਗ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੈਨਾਵਾਂ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਸੀ, ਇਹ ਧਾਰਾ 123 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ। , ਐਕਟ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (7)। ਇਹ

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਭੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ, ਇਸ ਲਈ, ਅਸਫਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ। ਮੈਂ ਕਰੂੰਗਾ, . ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਪਰ, ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

ਕੈਪੂਰ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:— ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ— ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ